

1. STARÉ POVĚSTI ČESKÉ - O PRAOTCI ČECHOVI

❖ Čti velmi pozorně text a odpovídej na otázky.

Kdysi dávno žily u řeky Visly rodiny dvou bratrů. Jeden se jmenoval Čech a byl vojvodou, stařešinou, náčelníkem. Druhý bratr byl rovněž vojvoda a říkali mu Lech.

Ale dobře jim tam nebylo. V okolí se totiž usadily jiné kmeny, a ty byly náramně bojovné. Co chvíli cizí muži někoho přepadli a zabili. Loupili a brali, na co přišli. Nebylo to k životu, stále jen bránit chýše a políčka, ukrývat v lese plačící ženy a děti ...

„Tahle to dál nejde,“ řekli si jednoho dne bratři. „Zdá se, že tady už nikdy klid nebude. Měli bychom odejít a vyhledat si novou zemi.“

1. Proč se bratři Čech a Lech rozhodli opustit se svými rodinami svůj domov?

- hledali zemi s teplejším podnebím
- v okolních lesích už nebyla žádná zvěř
- v zemi nebylo bezpečno
- jiný kmen obsadil jejich vesnici

To se ovšem snadno řekne, jenže hůř udělá. Cesta byla nekonečná. A at' šli, kam šli, všude už někdo bydlel! Děti plakaly, ženy naříkaly, že už dál nemohou a že jim docházejí zásoby jídla. Muže, i když zatínali zuby, také bolely nohy... Ale nezbývalo, než v dlouhé cestě pokračovat.

Tak putovali, putovali, až jednoho odpoledne nedaleko před nimi objevila jakási hora. Seděla uprostřed luk jako kulatý bochánek, či jako dnem vzhůru obrácená mísa.

„Támhle pod tím kopcem si odpočineme,“ rozhodli bratři. „Stejně už se stmívá...“

2. Odhadni podle nápovědy v textu, jak dlouho mohla bratrům a jejich rodinám cesta trvat?

- jen několik hodin
- celé měsíce
- dva dny
- více než 5 let

Unaveni nekonečným cestováním se všichni uložili ke spánku. Noc byla klidná. Ráno se jako první vzbudil Čech. Tak zas půjdeme dál, vzdychl nešťastně. Ale kudy? Měl bych se odněkud rozhlédnout. Snad z vrcholku hory?

Zvlášť vysoký ten kopec nebyl, vystoupit na něj moc námahy nestálo. Jak Čech dorazil nahoru, byl překvapen. No to je nádhera! Řekl si. Ty šťavnaté zelené louky! Ty hluboké lesy, stříbrné řeky a potoky!

Slunce svítilo a všechno kolem kvetlo. Vzduch voněl a byl slyšet bzukot včel. Pod modrou oblohou poletovali ptáci, v lese zahlédl srnku a zajíce. Ale co bylo nejdůležitější: nikde, kam oko dohlédlo, nikde ani stopy po lidském osídlení!

3. Proč ráno vystoupil Čech na horu Říp?

- aby se rozhlédl po krajině
- aby našel místo k přespaní
- hledal něco k snědku
- aby zasel obilí

4. Čech z hory Říp přehlédl okolní krajinu. Jak na něj krajina zapůsobila?

- vydechl úžasem
- vydechl naposledy
- vzdychal námahou
- vzdychal obavou z dalších dnů

Čech běžel zpět dolů. Co mu nohy stačily. Vzrušeným hlasem budil své příbuzné: "Vstávejte! Už jsme na místě! Tady je ta země zaslíbená, zvěře a ptáků plná, medem oplývající!"

Skvělá zpráva. Konečně skončila ta strastiplná cesta! Lidé se hned s velkou chutí dali do práce. Porazili několik stromů a postavili si obydlí, založili pole, zorali je a oseli. Do lesa chodili na lov, v řece chytali ryby... Bylo jim dobře. A té báječné zemi začali říkat Čechy.

5. Co udělal Čech po návratu z Řípu?

- zapálil si dýmku
- vzbudil svůj lid, aby jim sdělil novinu
- připravil si věci na další cestu
- uvařil si snídani

Jenom Lecha mrzelo, že si to ráno přispal, a že všechnu slávu sklidil jeho bratr. Trápilo ho to tak, že v noci nemohl spát. Po nějakém čase přemluvil svoji rodinu a vydal se znovu na cestu. Pryč od hory, kterou nazvali Říp, dál do cizích krajů.

Kam došli a co se s nimi stalo? Těžko říct. Víme jen jedno: žádná země se Lechy nejmenuje.

6. Proč se Lech rozhodl odejít?

- nechtěl chodit do lesa na lov
- trápilo ho, že nový domov neobjevil sám
- přemluvila ho jeho rodina
- chtěl objevovat nová území

❖ Rozhodni, která z následujících vět je pravdivá. Vybarvi A-ano, N-ne.

1. Stařešinou rodu byl Čech.	A	N
2. Mezi kmeny u řeky Visly vládl klid.	A	N
3. Sousední kmeny vyrážely do okolí na lup.	A	N
4. Lid utíkal do lesů hledat úkryt.	A	N
5. Bratři se rozhodli hledat pro své rodiny nový domov.	A	N
6. Mezi bratry se strhla hádka, kam odejít.	A	N
7. Cesta na západ byla těžká.	A	N
8. Lidem docházelo jídlo a měli hlad.	A	N
9. Nejednoho muže bolel cestou zub.	A	N
10. Výprava se zastavila pod horou Říp.	A	N